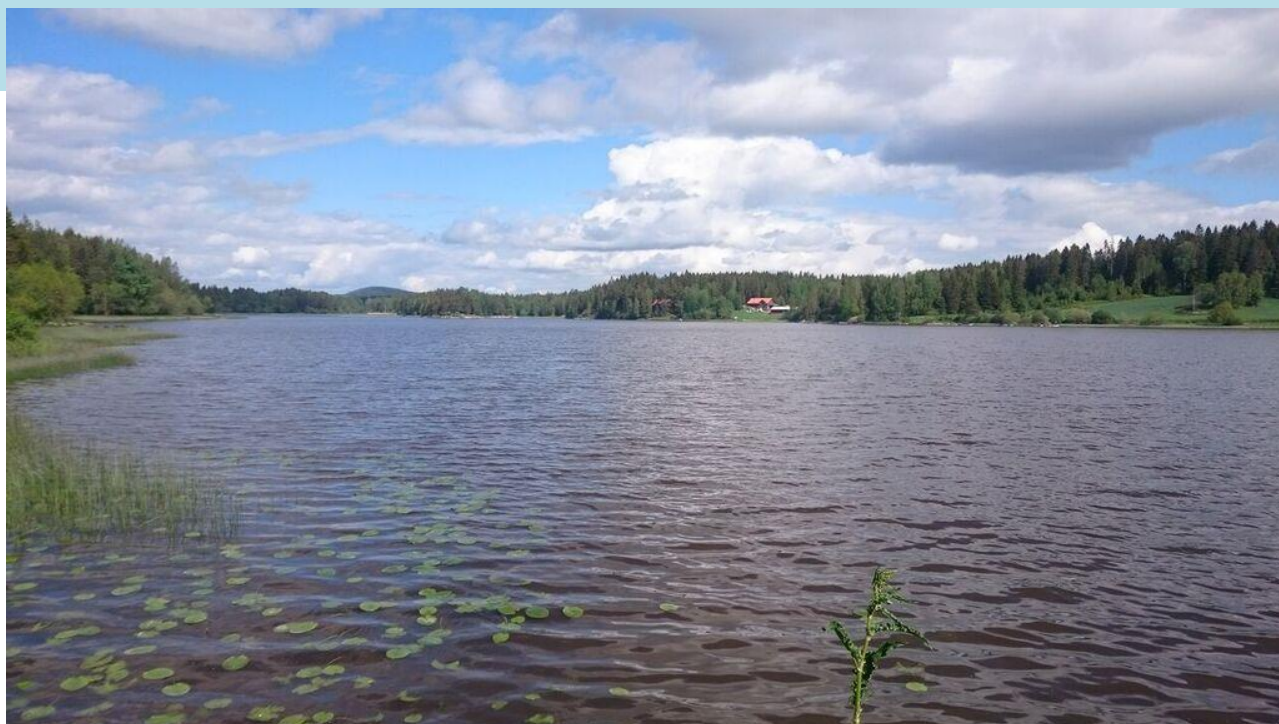

ARBEIDSPLAN 2016

Grefslisjøen, Trøgstad. Foto: Ole Håkon Heier

Vedtatt 1.3.2016

Bakgrunn

Forskrift om rammer for vannforvaltning, fastsatt 15.12.2006 (vannforskriften) implementerer EU's rammedirektiv for vann i Norge. Hovedformålet med direktivet er å beskytte og om nødvendig forbedre, miljøtilstanden i alt ferskvann, brakkvann, kystnært vann og grunnvann. Direktivet har som mål at det skal oppnås god vannkvalitet i alle vannforekomster. Vannforskriften sier at alle vannforekomster i Norge minimum skal ha god økologisk og kjemisk tilstand.

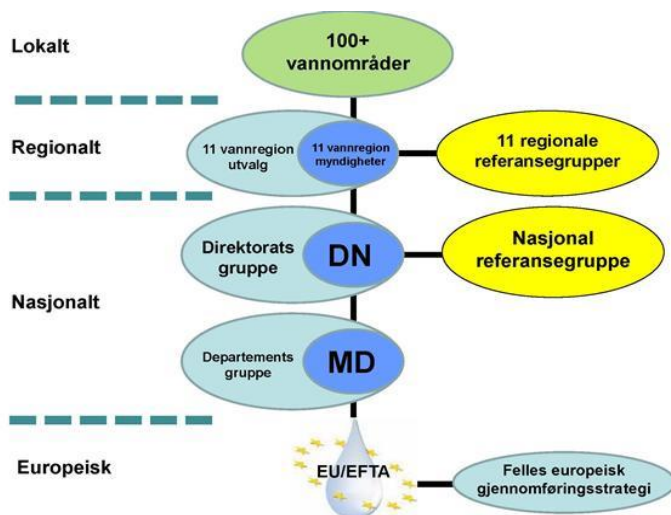
Gjennomføringen av rammedirektivet for vann i Norge

Ansvar for gjennomføringen av rammedirektivet for vann i Norge er fordelt på flere departementer. Klima- og miljødepartementet er gitt koordineringsansvaret for den nasjonale gjennomføringen og skal rapportere til ESA og representerer Norge i samarbeidet mellom Norge og EU-landene om gjennomføringen av direktivet.

Direktoratene under berørte departementer har sentrale oppgaver både i forberedelsen og gjennomføringen av direktivet, og en direktoratsgruppe er opprettet til dette formålet. Direktoratsgruppen vil også være en viktig rådgiver for gjennomføringen av direktivet på regionalt nivå, og vil delta i europeisk samarbeid om direktivet. Miljødirektoratet koordinerer arbeidet på direktoratsnivå.

Vannregionmyndigheten skal koordinere arbeidet med å gjennomføre forskriften. Dette skal skje i nært samarbeid med vannregionutvalget som består av berørte myndigheter på regionalt- og lokalt nivå. I henhold til vannforskriften skal det utarbeides regionale forvaltningsplaner og tiltaksprogram. Disse skal omfatte alle vannforekomster i vannregionen.

Det praktiske arbeidet med forvaltningsplanen vil skje lokalt i vannområdene og samordnes av vannområdeutvalget (styringsgruppen).

Figur 1 viser organiseringen av arbeidet med rammedirektivet for vann

Arbeidet er styrt av aktiviteter og frister gitt i vannforskriften og følger en milepælsplan for 2016 – 2021 (med forbehold om godkjenning i departementsgruppen):

Aktivitet	Tidsfrister
Forvaltningsplan for Vannregion Glomma med tiltaksprogram har fått departemental godkjenning	Mars 2016
Iverksettelse av revidert forvaltningsplan med tiltaksprogram	1.1.2016
Rapportering til ESA av vedtatte forvaltningsplaner med tiltaksprogram	31.3.2016
Oppstart planprogram for revidert forvaltningsprogram med tiltaksanalyse	2017
Rapportering fra alle myndigheter til VRM om forventet status for igangsetting av tiltak i tiltaksprogrammene ved utgangen av 2018	1.7.2018
Rapportering fra VRM til Miljødirektoratet om forventet status for igangsetting av tiltak i tiltaksprogrammene ved utgangen av 2018	1.10.2018
Ny karakterisering må være gjennomført; inndeling i vannforekomster og påvirkninger/ risiko	1.7.2018
Frist for innspill fra alle myndigheter og interessenter til revidert tiltaksanalyse	1.1.2019
Oppstart høring av revidert forvaltningsplan med tiltaksprogram	1.7.2020
Nasjonal rapportering til ESA om status for igangsetting av tiltak i tiltaksprogrammene ved utgangen av 2018	31.12.2018
Miljømål for planperioden skal være nådd (inkludert unntak). Status for måloppnåelse rapporteres til ESA sammen med revidert forvaltningsplan	31.12.2021
Revidert forvaltningsplan med tiltaksprogram har fått departemental godkjenning	31.12.2021

1. Vannområdet Glomma sør for Øyeren

Vannområdet Glomma sør for Øyeren organiserer vannforvaltningsarbeidet i områder som drenerer til Glomma fra Øyeren i nord til Oslofjorden i sør. Vannområdet startet arbeidet i 2010 og følger fremdriften fastsatt i Vannforskriften.

Vannområdet har følgende arbeidsoppgaver:

- Dele opp og fullkarakterisere alle vannforekomstene i Vannområdet
- Fastsette miljømål
- Foreslå og evt. utrede nødvendige tiltak for å opprettholde eller forbedre vannkvaliteten slik at miljømålene nås senest innen fristen som er 2021.
- Gjennomføre prosjektet etter den intensjon og de prosesser og arbeidsmetoder som vannforskriften med tilhørende veiledere beskriver

a. Samarbeidspartnere

Det er 11 kommuner (Hvaler, Fredrikstad, Sarpsborg, Halden, Råde, Rakkestad, Skiptvet, Eidsberg, Trøgstad, Spydeberg, Askim) som sammen med Østfold fylkeskommune, Fylkesmannen i Østfold og andre myndigheter og interessegrupper samarbeider i vannområdet. Arbeidet ledes av ordfører i Rakkestad kommune. Den daglige driften utføres av daglig leder.

b. Mandat og organisering

Vannregionmyndigheten inviterte ordførerne i de sentrale kommunene i vannområdet til et møte 5.mars 2009. I møte ble det gitt tilslutning til å opprette et vannområdeutvalg (VOU). Forslag til finansiering og organisering av arbeidet ble diskutert. Saken er senere lagt fram for de respektive kommunestyrene til behandling. Alle berørte kommuner har gitt sin tilslutning til arbeidet og finansieringen av dette.

Styringsgruppa:

Styringsgruppa består av ordførerne, eller en vararepresentant, i de 11 deltagerkommunene, representanter for fylkesmannen i Østfold og Østfold fylkeskommune. Styringsgruppa har det overordnede ansvaret for arbeidet og tar prinsipielle avgjørelser herunder å fastsette; mandat, mål, organisering, framdrift og økonomi. Styringsgruppa ledes av ordfører i Rakkestad kommune. Daglig leder er styringsgruppas sekretær.

Arbeidsutvalg (AU)

For å sikre en smidig arbeidsform har styringsgruppa nedsatt et arbeidsutvalg. Arbeidsutvalget oppgaver er å forberede saker til styringsgruppa samt å avklare mindre prinsipielle saker på vegne av styringsgruppa. AU ledes av ordfører i Rakkestad kommune. Daglig leder er AU's sekretær.

Daglig leder (DL)

Daglig leder er administrativ og faglig leder av vannområdearbeidet. Dvs. daglig ledelse, koordinering, økonomistyring og sekretærfunksjon. Daglig leder skal planlegge og organisere framdrift av arbeidet sett i forhold til vedtatte mål og aktivt fremme forslag til framdrift/videreutvikling av arbeidet for styringsgruppa. Daglig leder skal videre gjøre arbeidet kjent og sikre informasjonsflyt og medvirkning i hele vannområdet.

Faggruppene

Arbeidet er delt inn i 3 faggrupper. Faggruppene skal utvikle helhetlige strategier i vannområdet og sørge for framdrift innen eget fagfelt. Faggruppene skal foreslå tiltak og utarbeide strategier som grunnlag for de geografiske handlingsplanene. Faggruppene konstituerer seg med egne ledere og har selv ansvaret for møter i samarbeid med daglig leder som er faggruppenes sekretær.

Faggruppene har ansvaret for følgende spesialoppgaver:

Vannkvalitet/vassdragsbruk

- Bidra til og kvalitetssikre arbeidet med fullkarakterisering/klassifisering av vannforekomstene
- Foreslå vannkvalitetsmål for hver vannforekomst
- Foreslå og vurdere tiltak for å nå miljømålene
- Utarbeide overvåkingsprogram for vannforekomstene i vannområdet
- Bidra til å sikre god økologisk status i vannforekomstene
- Bidra til en bærekraftig håndtering av flom og vannreguleringer
- Ivareta allemannsrettigheter og rekreasjonsverdier

Landbruk

- Bidra til miljøvennlig og bærekraftig landbruk (jord og skogbruk) i hele nedslagsfeltet, med redusert jorderosjon og næringsstofflekkasje og reduserte utslipp av miljøgifter til vassdraget.

- Foreslå og vurdere tiltak innenfor sin sektor, i samarbeid med fylkesmannens landbruksavdeling.
- Ivareta landbrukets kulturlandskap og naturmangfold

Avløp/slam

- Bidra til miljøvennlig og bærekraftig avløpsløsninger fra spredt bebyggelse, byer og tettsteder og bedrifter i hele nedslagsfeltet.
- Foreslå og vurdere tiltak innenfor sin sektor, i samarbeid med fylkesmannens miljøvernnavdeling.
- Bidra til miljøvennlig og bærekraftig bruk av avløpsslam

Kommunekontakter

- Ansvar for kommunens oppfølging/koordinering og informasjonsflyt i arbeidet.
- Ansvar for de geografiske tiltaksprogrammene

Ressursgruppe

- Fag- instanser/-personer som bistår arbeidet ved behov når spesifikke tema skal behandles. Ingen faste møtearenaer.

Målsetninger og aktiviteter

c. Hovedmål

Hovedmålet med arbeidet er å sikre god vannkvalitet i alle vannforekomster i vannområdet sett i forhold til vannforekomstens naturtilstand. I tillegg til å beskytte og om nødvendig forbedre vannkvaliteten vil det innenfor rammene av hovedmålet arbeides for bærekraftig bosetting, næring og ressursbruk i hele vannområdet. Målet skal nås gjennom helhetlig forvaltning og lokal forankring.

d. Delmål, aktiviteter og arbeidsplan for 2016

Delmål 1: Forberede gjennomføring og rapportering av tiltak, i tett dialog kommuner og øvrige sektormyndigheter.

Hovedaktivitet	Ansvar	Frist (uke)	Kommentar
Vedta langtidspan for planperioden 2016- 2021	DL	9	Utarbeidet av DL, kvalitetssikret og evaluert av faggruppene, vedtas av styringsgruppen
Etablere årlige rapporteringsrutiner	DL	45	Samarbeid med vannregionmyndigheten samt de andre prosjektlederne i vannområdene i Østfold

Delmål 2:

Øke og sikre kunnskapsnivået om påvirkninger, tiltak og effekter blant deltagerne i vannområdet og de som blir berørt

Hovedaktivitet	Ansvar	Frist (uke)	Kommentar
Overordnet plan for overvåkning	DL	9	I tett samarbeid med fylkesmannen
Etablere maler for bearbeiding av sentral statistikk	DL	20	Ekstern ressurs engasjeres av prosjektlederne i Østfold
Bringe inn sentrale aktører fra forskning og kunnskapsmiljøer i faggruppemøter og evt seminarer	DL	-	
Åpne for nye fagnettverk	DL/ fagledere	-	Etablering av klima- og overvannsnettverk
Pilot- tiltaksprosjekt	DL	-	Oppstart av pilotprosjekt på tiltaksgjennomføring i 1-2 vannforekomster
Studietur	DL	-	Faggruppe avløp og landbruk

Delmål 3: Videreutvikle arbeidet i styringsgruppa og styrke engasjementet rundt arbeidet med vannforvaltning i kommuner og blant brukerinteresser.

Hovedaktivitet	Ansvar	Frist (uke)	Kommentar
Informasjonsrunde til kommunestyre/ bystyre/ utvalg i 2016	DL	52	Alle kommuner skal ha hatt besøk av DL i løpet av året, som informerer politisk ledelse om vannområdearbeidet og politisk ansvar
Tilrettelegge for økt kontakt mellom VOUs ledelse og VRU	DL + VRM	20	Legges opp til årlig møte mellom VRU og leder i VOU
Økt kontakt mellom administrasjon og politisk ledelse	DL	-	Årlig styringsgruppemøte med deltakelse fra rådmenn/kommunalsjefer
Informasjonskampanjer	DL	10	Informasjon til nye politikere
Øke fokus på brukerinteresser	DL	52	Samarbeid med brukerorganisasjonene i vannkvalitetsgruppa og respektive kommuner
Fortsatt tett samarbeid på tvers av vannområdene i Østfold	DL		Månedlige prosjektledermøter samt prosjektlederforum for vannregion Glomma.

Delmål 4: Videreutvikle og spisse informasjons – og kommunikasjonsarbeidet i vannområdet som et verktøy for å nå vannområdets hovedmål.

Hovedaktivitet	Ansvar	Frist (uke)	Kommentar
Nettsider og Facebook	DL	-	Faste oppdateringer
Profilere vannområdet utad	DL	-	I større grad benytte seg av media ved relevante hendelser

Sentralt i 2016 vil være å komme godt i gang med tiltaksgjennomføring og dokumentasjon/ rapportering av dette. Det vil sannsynligvis ikke startes opp prosesser rundt rullering av forvaltningsplan i 2016, da det ønskes ro i vannområdene til å fokusere på tiltaksgjennomføringen.

Viktige konkrete aktiviteter i Glomma sør vil være:

- Kommunal oppfølging av tiltak
 - Miljørådgivning i landbruket
 - Kompetansebygging spredte avløpsanlegg
- Pilotprosjekt(er) på tiltaksgjennomføring
- Mer fokus på brukerinteresser, gjennom kartlegging og forslag til tiltak
- Overvåkning

Finansiering

Arbeidet finansieres av kommunene, fylkeskommunen og fylkesmannen. Kommunenes andel er fastsatt ut fra innbyggertall og jordbruksareal som gjenspeiler forventet belastning og brukerinteresser. De faste økonomiske bidragene indeksreguleres årlig iht. konsumprisindeksen.

Tabell 1 nedenfor viser hvordan arbeidet finansieres

Bidragstyper	Innbyggertall	Jordbruksareal	Økonomisk bidrag*	Kommentar
Spydeberg	5400	35000	75.000	Årlig i perioden 2010-2021
Askim	15574	28500	75.000	Årlig i perioden 2010-2021
Skiptvet	3748	32500	75.000	Årlig i perioden 2010-2021
Eidsberg	11423	75500	150.000	Årlig i perioden 2010-2021
Rakkestad	8023	109500	150.000	Årlig i perioden 2010-2021
Sarpsborg	54539	78500	150.000	Årlig i perioden 2010-2021
Fredrikstad	78834	70000	150.000	Årlig i perioden 2010-2021
Hvaler	4505	5000	75.000	Årlig i perioden 2010-2021
Trøgstad	1000	31000	75.000	Årlig i perioden 2010-2021
Råde	1800	16000	25.000	Årlig i perioden 2010-2021
Halden	2000	17500	25.000	Årlig i perioden 2010-2021
Østfold fylkesk.			150.000	Årlig i perioden 2010-2021
Fylkesmannen i Østfold				Ingen fast sum – tilskudd varierer fra år til år.

*Tall i 2009 kr, beløpene indeksreguleres

Det vil i løpet av 2016 startes en prosess på styringsgruppenivå, hvordan finansiering skal videreføres fra 2018. Økte kostnader til overvåkning vil medføre at oppspart fond vil brukes opp i løpet av 2018, og at det vil være nødvendig med økt tilskudd til overvåkning deretter. En slik sak vil måtte behandles politisk i kommunene, og for å få gjennomført dette i tide vil saken ligge klar fra administrasjonen i slutten av 2016.

Budsjett

Inntekter:	Regnskap 2015	Budsjett 2016
Kommunal andel	1 124 000	1 150 000
Østfold fylkeskommune	200 000	200 000
Statlige midler	99 833	100 000
Fra fylkesmannen (vassdragsovervåking 2015)	300 000	300 000
Sum	1 723 833	1 750 000
Utgifter:		
Lønn daglig leder inkl sosiale kostnader	616 504	1 000 000
Lønn stabsstøtte (arkiv, IT, regnskap)	130 061	130 000
Utstyr	20 227	20 000
Reiser	18 271	20 000
Studietur	-	100 000
Telefongodtgjørelse	1 980	4 000
Kurs og møter	18 964	30 000
Stillingsannonser	41 375	-
Opplæring	11 000	-
Andre utgifter	11 803	10 000
<u>Konsulent-/fagtjenester innkjøpt:</u>		
Overvåking	253 288	750 000
Konsulenter øvrig	3 350	100 000
Sum	1 126 823	2 164 000
Resultat	597 010	-414 000
Overføres/ disponeres driftsfond	-597 010	414 000

Kommentarer:

Driftsfondet er pr 20.1.2016 på kr. 2 873 135,62. Det vil bli brukt av fondsmidlene i forbindelse med overvåking av vannforekomstene i vannområdet.

Overvåkningsmidler fra Fylkesmannen for 2016 ble mottatt i desember 2015 og inngår dermed i 2015- regnskapet.

Det er lagt inn ny post Studietur da det planlegges dette for faggrupper Landbruk og Avløp i 2016.

Overvåkingsbudsjettet er økt betydelig, da det vil overvåkes fler bekker i år, samt to kystforekomster.

Det er i tillegg utført en kantsoneplan (kr 200 000,-) som i sin helhet dekkes av prosjektmidler fra Miljødirektoratet

Møteplan 2016

Styringsgruppa			
Dato	Klokkeslett	Kommune	Innhold/kommentarer
Tirsdag 1. mars	kl. 9-12	Skiptvet	
Tirsdag 31. mai	kl. 9-13	Hvaler	Sommeravslutning
Tirsdag 13. sept.	kl. 9-12	Eidsberg	
Tirsdag 29. nov.	kl. 9-12	Halden	

Daglig leder i samarbeid med leder av styringsgruppa vurderer tema fra møte til møte.

Faggruppe vannkvalitet og vassdragsbruk			
Dato	Klokkeslett	Kommune	Innhold/kommentarer
Torsdag 18. februar	kl. 9-12	Fredrikstad	
Torsdag 12. mai	kl. 9-13	Sarpsborg	Befaring «Isesjø rundt»
Torsdag 1. september	kl. 9-12	Trøgstad	
Torsdag 17. november	kl. 9-12	Råde	

Aktuelle temaer for faggruppe vannkvalitet i 2016 kan være:

- Generell tiltaksgjennomføring
- Overvann og klimatilpasning
- Brukerinteresser og brukermål
- Involvering

Faggruppe landbruk

Dato	Klokkeslett	Kommune	Innhold/kommentarer
Onsdag 17. februar	kl. 9-12	Sarpsborg	
Onsdag 11. mai	kl. 9-12	Trøgstad	
Onsdag 31. august	kl. 9-12	Fredrikstad	
Onsdag 16. november	kl. 9-12	Spydeberg	

Aktuelle temaer for faggruppe landbruk i 2016 kan være:

- Miljørådgivning

Faggruppe avløp

Dato	Klokkeslett	Kommune	Innhold/kommentarer
xx. mars	kl. 9-12	Hvaler	Utgår
Tirsdag 10. mai	kl. 9-12	Rakkestad	
Tirsdag 30. august	kl. 9-12		Fagtur
Tirsdag 15. november	kl. 9-12	Skiptvet	

Aktuelle temaer for faggruppe avløp i 2016 kan være:

- Offentlig avløp
- Klimatilpasningsplaner i kommunene
- Tilsyn med spredte avløpsanlegg